Прикладний менеджмент виступає основним інструментом практичної реалізації підприємницьких інновацій у громадах. Дія політекономічних законів визначає необхідність модернізації локальних послуг, а інновації – стають ключовим фактором їх конкурентоспроможності.

Список використаних джерел

1. Стратегія розвитку Івано-Франківської міської територіальної громади до 2040 року. URL: https://strategy.if.ua/wp-content/uploads/2025/09/Strategiya_preview.pdf.

2. Стратегія цифрового розвитку інновацій України до 2030 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1351-2024-%D1%80#Text.

УДК 004.9:338.46(477)

АНАЛІЗ ТА ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ІТ-ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА ГЛОБАЛЬНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

ANALYSIS AND WAYS TO INCREASE THE COMPETITIVENESS OF IT ENTERPRISES IN UKRAINE UNDER MARTIAL LAW AND GLOBAL COMPETITION

Жук Василь Васильович,
аспірант, ПВНЗ «Європейський університет»,
Київ, Україна
https://orcid.org/0009-0006-0040-033X
Zhuk Vasyl Vasyliovych,
PhD Student, Private Higher Educational Institution «European University»,
Kyiv, Ukraine
https://orcid.org/0009-0006-0040-033X

У сучасних умовах глобальної конкуренції та триваючого воєнного стану українська ІТ-галузь функціонує в унікальному середовищі, що поєднує високотехнологічні можливості з екстремальними зовнішніми ризиками. Попри скорочення обсягу експорту ІТ-послуг з 7,3 млрд дол. США у 2022 році до 6,4 млрд дол. США у 2024 році, сектор зберігає 4-те місце у Східній Європі, демонструє найвищу ефективність серед emerging markets

(21 тис. дол. США доходу на фахівця) та залишається ключовим валютним драйвером економіки (37,4 % експорту послуг) [1-3].

Дослідження показало, що конкурентні позиції українських IT-підприємств формуються під одночасним впливом чотирьох груп факторів:

- воєнні ризики (енергокриза, міграція 18-20% кадрів, зростання CAC;
- глобальна конкуренція (Індія, Філіппіни, Латинська Америка);
- внутрішні обмеження (низьке фінансування R&D – менше 3% доходів, нестабільність регуляторного середовища);
- сильні сторони (людський капітал 300-310 тис. фахівців, nearshoring-перевага, пільговий режим Diia.City) [3, 5, 8].

Проведений SWOT-аналіз підтвердив наявність потужних конкурентних переваг, які можливо конвертувати у стійке зростання лише за умови системного усунення критичних слабкостей. На рис. 1 узагальнено стратегічну матрицю українського IT-сектору станом на кінець 2025 року.

	ВИСОКІ КОНКУРЕНТНІ ПЕРЕВАГИ	НИЗЬКІ КОНКУРЕНТНІ ПЕРЕВАГИ
Високі можливості	- Людський капітал 300–310 тис. фахівців - Ефективність 21 тис. дол. США/фахівець - Nearshoring (Європа) - Diia.City + гранти	- Відтік кадрів (–64 тис.) R&D < 3% - Енергокриза та інфраструктура - CAC +20–25 %
Низькі можливості	- AI / DefenseTech / HealthTech ніші - Бренд «Ukraine Tech» - Післявоєнне відновлення	- Глобальна конкуренція за ціною - Уповільнення світового IT-ринку - Подальша ескалація війни - Нові санкційні обмеження (зона високого ризику)

Рисунок 1 - Стратегічна матриця конкурентоспроможності IT-сектору України (2025 рік) [1–9]

На основі аналізу обґрунтовано шість пріоритетних стратегічних напрямів розвитку на 2025-2028 роки:

- створення спеціалізованих технологічних хабів (Львів – AI, Харків – DefenseTech, Київ – FinTech);

- посилення співпраці з університетами та корпоративного навчання (20 тис. сертифікатів/рік);

- масштабування Diia.City та грантових програм (до 5000 резидентів і 150 млн дол. США на R&D щорічно);

- перехід до високотехнологічних ніш з доданою вартістю (AI, DefenseTech, HealthTech);

- розбудова міжнародного бренду «Ukraine Tech»;

- програми утримання та повернення фахівців (ціль – повернення 20–25 тис. спеціалістів).

Отже, умови воєнного стану та глобальної конкуренції не скасовують, а навпаки – посилюють потенціал українського IT-сектору як nearshoring-хабу Європи. Системна реалізація запропонованих стратегічних напрямів дозволить до 2028 року збільшити експорт IT-послуг до 10–12 млрд дол. США, підняти частку IT у ВВП до 5-6% та перетворити воєнні виклики на довгострокові конкурентні переваги.

Список використаних джерел

1. Державна служба статистики України. Наукова та інноваційна діяльність в Україні у 2023 році : статистичний збірник. Київ, 2024. 148 с.

2. IT Ukraine Association. Ukrainian IT Industry Overview 2023–2024. Kyiv, 2024. 56 p.

3. DOU.ua. Результати опитування IT-фахівців України (грудень 2024). URL: https://dou.ua/lenta/articles/salary-report-dec-2024/ (дата звернення: 10.11.2025).

4. Porter M. E. The Competitive Advantage of Nations. Harvard Business Review. 1990. Vol. 68, № 2. P. 73–93.

5. World Economic Forum. The Global Competitiveness Report 2023–2024. Geneva, 2024. 612 p.

6. Кузьмін О. Є., Мельник О. Г. Стратегічний менеджмент: підручник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2023. 392 с.

7. Пономаренко В. С., Тищенко О. М., Кривов'язюк І. В. Конкурентоспроможність підприємств в умовах глобалізації: монографія. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. 416 с.

8. BRDO. Огляд IT-галузі України 2024: виклики воєнного часу та перспективи відновлення. Київ, 2024. 42 с.

9. OECD. Digital Economy Outlook 2024. Paris : OECD Publishing, 2024. 328 p.

УДК 332.1:351:658.8

ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОГО ІНВЕСТИЦІЙНОГО ІМІДЖУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ

FORMATION OF A POSITIVE INVESTMENT IMAGE OF TERRITORIAL COMMUNITIES IN THE CONDITIONS OF WAR AND POST-WAR RECONSTRUCTION

Кривко Олег Васильович, аспірант Миколаївського національного аграрного університету

Скворцов Дмитро Олександрович, аспірант Миколаївського національного аграрного університету

У сучасних геополітичних реаліях інвестиційний імідж територіальної громади стає критичним активом. Якщо в мирний час конкуренція за капітал точилася навколо податкових пільг та логістики, то в умовах війни ключовим стає управління ризиками та репутація надійності. Формування позитивного іміджу сьогодні — це здатність місцевої влади продемонструвати інвестору, що громада має чіткий план стійкості, прозорі процедури та міжнародну підтримку.

Оцінка інвестиційного іміджу в умовах сьогодення базується на конкретних показниках стійкості (KPI): рівні охоплення промислових об'єктів захисними спорудами; швидкості надання муніципальних послуг через цифрові канали; здатності громади залучати міжнародні гранти.

Для громад Миколаївської області, яка є прифронтовим та стратегічно важливим регіоном, імідж будується на трьох рівнях. По-перше, безпекова